

Međunarodna konferencija
MUZIČKO NASLJEĐE
CRNE GORE

International Conference
MUSICAL HERITAGE
OF MONTENEGRO

Organizator / Organizer

Muzička akademija, Univerzitet Crne Gore/
Academy of Music, University of Montenegro
Ministarstvo kulture Crne Gore/
Ministry of Culture, Montenegro

Mjesto / Venue:

Ministarstvo kulture Crne Gore / Ministry of Culture, Montenegro
Njegoševa bb, Cetinje

Programski odbor / Program Committee:

prof. Bojan Martinović, Muzička akademija, Univerzitet Crne Gore
prof. dr. Svanibor Pettan, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani
prof. dr. Jasmina Talam, Muzička akademija, Univerzitet u Sarajevu
prof. mr. Tatjana Krkeljić, Muzička akademija, Univerzitet Crne Gore
prof. mr. Jelena Martinović-Bogojević, Muzička akademija, Univerzitet Crne Gore

---

Organizacioni odbor / Organizational Committee:

prof. Bojan Martinović, predsjednik, Muzička akademija, Univerzitet Crne Gore
dr. Aleksandar Perunović, Muzička akademija, Univerzitet Crne Gore
mr. Ana Perunović Ražnatović, Muzička akademija, Univerzitet Crne Gore
Sara Arianna Serhatlić, Muzička akademija, Univerzitet Crne Gore

PROGRAM / PROGRAMME

Utorak / Tuesday, 29. 08. 2017.

17:00 - 20:30

Registracija/Registration

20:30

Svečano otvaranje / Opening ceremony

Pozdravna riječ/Welcome Adresses

Mr Dobrila Popović- Samostalna savjetnica za muzičku djelatnost i muzičko-scensko stvaralaštvo u Ministarstvu kulture Crne Gore / Independent advisor For Music industry and Production in field of music and theater, Ministry of Culture

Prof. Bojan Martinović- Dekan Muzičke akademije / Dean of Music Academy

Prof. Janko Ljumović- Ministar kulture u Vladi Crne Gore / Minister of Culture

Koncert/ Concert

prof. Žana Lekić, flauta / flute

prof. Nataša Popović, klavir / piano

Srijeda / Wednesday, 30. 08. 2017.

9:30-10:50

Prva sesija / First session

Voditelj / Chair: **Jasmina Talam**

9:30-9:50

Svanibor Pettan, Univerzitet u Ljubljani

Aplikativna etnomuzikologija i Međunarodni savjet za tradicijsku muziku (ICTM)/ Applied Ethnomusicology and International Council for Traditional Music (ICTM)

9:50-10:10

Koraljka Kuzman Šlogar, Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb

Virtualizacija znanstvene i kulturne baštine Crne Gore / Virtualization of the scientific and cultural heritage of Montenegro

10:10-10:30

Selena Rakočević, Zdravko Ranisavljević, Fakultet muzičke umetnosti,
Univerzitet umetnosti u Beogradu

Nematerijalno kulturno nasleđe i njegova zaštita: Nominacijski dosije:
"Kolo, tradicionalna narodna igra" / Intangible cultural heritage and its
protection: Nomination file: "Kolo, traditional folk dance"

10:30-10:50

Dušan Medin, JU Muzeji i galerije Budve

Nematerijalna kulturna baština i muzika Paštrovića i Budve: predmet
interesovanja zajednice / Intangible cultural heritage and music of Paštrović
and Budva: Subject of community interest

10:50- 11:10

Kafe pauza / Coffee break

11:10-12:30

Druga sesija / Second session

Voditelj / Chair: **Svanibor Pettan**

11:10-11:30

Lasanthi Manaranjanie Kalinga Dona, Independent Scholar, Sri Lanka / Slovenia
Use of Applied Ethnomusicology for the Betterment of Children and
Youngsters with Special Needs: A Case Study from Slovenia / Upotreba
primjenjene etnomuzikologije za boljite djece i mladih s posebnim
potrebama: Studija slučaja iz Slovenije

11:30-11:50

Ardian Ahmedaj, Institut für Volksmusikforschung und Ethnomusikologie,
Universität für Musik und darstellende Kunst Wien

Local Practices of Music with the Gusle respectively the Lahutë in Montenegro
Today / Lokalne muzičke prakse uz gusle odnosno lahutë u Crnoj Gori danas

11:50-12:10

Ana Perunović Ražnatović, Muzička akademija, Univerzitet Crne Gore
Muzika na crnogorskem dvoru i njeni odjeci u savremenom dobu / Music on
the Montenegrin former court and its reflections in the modern age

12:10-12:30

Jasmina Talam, Muzička akademija, Univerzitet u Sarajevu

Crnogorska narodna muzika u arhivu Instituta za muzikologiju Muzičke
akademije u Sarajevu / Montenegrin folk music in the archive of the Academy
of Music in Sarajevo

12:30 – 12:45
Kafe pauza / Coffee break

12:45 – 13:40
Treća sesija / Third session
Voditelj / Chair: **Jelena Martinović Bogojević**

12:45-13:05
Tvrtko Zebec, Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb
Hrvatska iskustva u registraciji nematerijalne kulturne baštine / Croatian experience in registration of intangible cultural heritage

13:05-13:25
Senad Gačević, Muzička akademija, Univerzitet Crne Gore
Senad Kazić, Muzička akademija, Univerzitet u Sarajevu
Mogućnosti upotrebe crnogorskih tradicionalnih pjesama u muzičkoj edukaciji / The possibilities of using Montenegrin traditional songs in music education

13:25-13:45
Vedrana Marković, Muzička akademija, Univerzitet Crne Gore
Crnogorska muzička baština kao baza početne nastave solfeđa u Crnoj Gori / Montenegrin musical heritage as the basis for the beginner classes of solfeggio in Montenegro

13:45-15:30
Ručak / Lunch

16:00
Izlet na Lovćen / Excursion - Lovćen,
Večera / Dinner

Četvrtak / Thursday, 31. 08. 2017.

10:00- 11:30
Četvrta sesija / Fourth session
Voditelj / Chair: **Vedrana Marković**

10:00-10:20
Zlata Marjanović, SMŠ "Stevan Mokranjac", Kraljevo
Paštrovačka vila u dunavskom odrazu: Pesma Primorkinja konja jaše kao primjer paštrovačkog dijalekta u okviru starijeg poetsko-muzičkog sloja Primoraca / Fairy from Paštrović in the Danube reflection: Song Primorkinja konja jaše as an example of Paštrović's dialect in the framework of the older poetical-musical forms

10:20-10:50

Sara Arianna Serhatlić, Muzička akademija, Univerzitet Crne Gore
Podgoričke narodne pjesme kroz interpretacije Ksenije Cicvarić / Folk songs
from Podgorica through the interpretation of Ksenija Cicvarić

10:50-11:10

Jelena Martinović Bogojević, Muzička akademija, Univerzitet Crne Gore
Multidisciplinarni pristup u prezentaciji i afirmaciji crnogorskog
multikulturalnog identiteta / Multidisciplinary approach to presentation and
affirmation of the Montenegrin multicultural identity

11:10-11:30

Tatjana Krkeljić, Muzička akademija, Univerzitet Crne Gore
Uloga ruskih emigranata u razvoju crnogorske muzičke pedagogije i muzičke
scene između dva svjetska rata / The role of Russian emigrants in the
development of Montenegrin music pedagogy and the music scene between
the two World Wars

11:30 – 13:00

Posjeta muzeju Kralja Nikole / Tour - Museum of King Nikola

13:00 – 14:30

Ručak / Lunch

14:30 – 15:30

Posjeta Etnografskom muzeju / Tour - Ethnographic Museum

Odlazak / Departure

SAŽECI / ABSTRACTS

Svanibor Pettan, Univerzitet u Ljubljani

APLIKATIVNA ETNOMUZIKOLOGIJA I MEĐUNARODNI SAVJET ZA TRADICIJSKU MUZIKU (ICTM)

Aplikativna etnomuzikologija je pristup, vođen načelima društvene odgovornosti, koji se nadovezuje na uobičajeni akademski cilj produbljivanja i proširivanja znanja i razumijevanja teme istraživanja i nastoji pomoći pri rješavanju konkretnih problema kako unutar tako i izvan uobičajenih akademskih sredina. Riječ je o načinu gledanja na struku, koji u današnje vrijeme pridobiva nove pobornike u raznim dijelovima svijeta, bez obzira na znatne razlike u poimanju etnomuzikologije temeljem razlika između glazbene folkloristike, komparativne muzikologije i antropološki usmjerene etnomuzikologije, bez obzira na ponegdje izrazito razlikovanje između akademske i izvanakademske domene, te bez obzira na značajke pojedinih "škola" etnomuzikologije, koje su već i u pojedinim centrima unutar Jugoslavije imale svoje vlastite značajke.

Međunarodni savjet za tradicijsku glazbu (ICTM) vodeće je udruženje istraživača tradicijske glazbe i plesa, utemeljeno po uzoru na UNESCO u godinama nakon 2. svjetskog rata i usmjereno u poboljšanje zatečenih prilika intenziviranjem sudjelovanja u međunarodnom prostoru ne glede na političke i ideološke razlike, te na razlike u teorijsko-metodološkom poimanju struke. U referatu je predstavljen povjesni put aplikativne etnomuzikologije s posebnom pozornošću na njezinu prisutnost u ICTM-u. Naime, osnivanjem ICTM-ove studijske skupine za aplikativnu etnomuzikologiju godine 2007 počinje njezin organiziran razvoj putem simpozija na različitim kontinentima, kojima su slijedile utjecajne publikacije, istraživački projekti i uključivanje aplikativne etnomuzikologije u visokoškolske kurikulume. Referat donosi i usporedbu s razvojem iste u sklopu američkog Društva za etnomuzikologiju (SEM), te razmatra prisutnost, trenutni značaj i potencijal ICTM-a i aplikativne etnomuzikologije u suočavanju s izazovima vremena i prostora koji utječu na naše razmišljanje i djelovanje. Temeljno pitanje, na koje će ponuditi više značajan odgovor, je kako naša znanja, razumijevanja i vještine, utemeljene na istraživačkom radu, upotrijebiti za poboljšanje zatečenog stanja.

**Koralika Kuzman Šlogar, Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb
VIRTUALIZACIJA ZNANSTVENE I KULTURNE BAŠTINE CRNE GORE**

Suvremeni trend digitalizacije znanstvene i kulturne baštine i imperativ njezinog postavljanja u virtualno okruženje stavljuju nas pred velike izazove, unoseći promjene u funkcioniranje obrazovnih, znanstvenih i baštinskih institucija te mijenjajući paradigmu istraživanja u humanističkim, društvenim i umjetničkim područjima. Istraživački podaci, dokumentacija s terenskih istraživanja te svi elementi materijalne i nematerijalne kulture koji mogu poslužiti humanistima i umjetnicima kao izvor za njihovo stvaralaštvo pohranjuju se u digitalne repozitorije i na platforme koje služe kao mjesto pohrane i obrade građe, ali i kao referentne točke za razmjenu znanja i informacija između ustanova i istraživača. Institut za etnologiju i folkloristiku je s digitalizacijom svojih dokumentacijskih fondova započeo sredinom 90-ih godina, s primarnom namjerom zaštite izvornika od daljnje korištenja, odnosno devastacije. S vremenom je postalo jasno da digitalizacija donosi višestruku vrijednost: pored zaštite, omogućena je lakša reprodukcija zapisa, brža izrada kopija, jednostavnije publiciranje građe i disseminacija informacija te olakšana razmjena i slanje materijala korisnicima koji žive u udaljenim krajevima. Danas, uz digitalni repozitorij (dief.eu) te raznovrsne digitalne module i alate, digitaliziranu je građu moguće i obrađivati, istraživati i manipulirati njome na razne načine u svrhu dalnjih znanstvenih propitivanja i/ili radi pripreme njezinog publiciranja.

**Selena Rakočević, Zdravko Ranislavljević, Fakultet muzičke umetnosti,
Univerzitet umetnosti u Beogradu**

**NEMATERIJALNO KULTURNO NASLEĐE I NJEGOVA ZAŠTITA:
NOMINACIJSKI DOSIJE "KOLO, TRADICIONALNA NARODNA IGRA"**

Implementacija UNESCO-ve *Konvencije o očuvanju nematerijalnog kulturnog nasleđa* nalazi svoju primenu već gotovo deset godina (od 2008.). Budući da raspisivanje aplikacijskih formulara i priprema nominacijskih dosijea od strane država potpisnica neposredno zavisi od konkretnih, veoma raznovrsnih kulturnih, društvenih i, najpre, političkih okolnosti, jasno je da su se stručnjaci, koji su u prvom redu angažovani za ovaj posao, suočavali sa različitim izazovima. Uporedo sa konkretnim problemima uobličavanja nominacijskog materijala prema administrativnim, tehničkim i sadržajnim zahtevima UNESCO-a, razvijala se i veoma plodna, kritički zaoštrena debata o teorijskim, aplikativnim i etičkim implikacijama identifikacije i zaštite nematerijalnog kulturnog nasleđa. Na prostoru jugoistočne Evrope u ovim procesima najveće iskustvo je, dakako, imala Hrvatska, koja je od 2009. godine zaštitila čak petnaest "elemenata" tradicionalnog nasleđa, među kojima preovlađuje fokus na muzičke i plesne forme (to su Dvoglasje tijesnih intervala Istre i Hrvatskog primorja, Ojkanje, Nijemo kolo Dalmatinske zagore, Bećarac i Klapsko pjevanje). U Srbiji su procesi implementacije "Konvencije" tekli znatno sporije, te je do sada zaštićen samo jedan elemenat nematerijalnog kulturnog nasleđa (Slava – Proslavljanje porodičnog sveca zaštitnika), a dosije pod nazivom "Kolo, tradicionalna narodna igra", koji je nominovan 2016. godine, trenutno je u procesu evaluacije. Cilj ovog rada je da

se iz perspektive aktivnih učesnika, odnosno zvaničnih predstavnika tzv. kompetentnih tela, koji su odgovorni za sadržaj aplikacionih formulara, predstavi ovaj nominacijski dosije i sagledaju raznovrsni teoretski i praktični izazovi sa kojima se stručnjaci suočavaju u konceptualizaciji plesa nematerijalnog kulturnog nasleđa.

Dušan Medin, JU Muzeji i galerije Budve

NEMATERIJALNA KULTURNA BAŠTINA I MUZIKA PAŠTROVIĆA I BUDVE: PREDMET INTERESOVANJA ZAJEDNICE

Tokom posljednjih godina primjećeno je pojačano interesovanje stručne i šire zajednice za nematerijalnu kulturnu baštinu Paštrovića i Budve, posebno muzičku tradiciju. Stoga je glavni cilj rada da ukaže na konkretnе primjere koji navedenu tvrdnju oslikavaju i da ih kontekstualizuje. Kroz uvid u aktivnosti ključnih aktera (stručnih pojedinaca i laika, neformalnih grupa, organizacija i institucija), koji potiču kako iz Paštrovića i Budve, tako i iz drugih krajeva zemlje i regiona, pokušaće se predstaviti višegodišnji napor, izazovi i rezultati u domenu istraživanja, afirmacije, prezentacije i popularizacije nematerijalne kulturne baštine ovog primorskog dijela Crne Gore, s posebnim osvrtom na muzičku tradiciju i stvaralaštvo.

Lasanthi Manaranjanie Kalinga Dona, Independent Scholar, Sri Lanka /Slovenia

USE OF APPLIED ETHNOMUSICOLOGY FOR THE BETTERMENT OF CHILDREN AND YOUNGSTERS WITH SPECIAL NEEDS: A CASE STUDY FROM SLOVENIA

Applied ethnomusicology is a growing field, which in various parts of the world testifies to diverse applications of ethnomusicological knowledge and skills for the sake of betterment of the conditions revealed by research (Skylstad 1993, Araujo 2000, Pettan 2008, Harrison 2013, Pettan and Titon 2015). Its proponents demonstrate engaged stance in working with indigenous peoples, victims of wars, elderly people, people struggling with poverty, diseases, consequences of natural disasters and more. Scholarly insight into a problem and cooperation with the interlocutors helps them to determine most suitable solutions for the improvements.

Slovenia, a small country at the crossroads of central and southeastern Europe, is one of the internationally recognized centers of applied ethnomusicology. The focus of my presentation is on attitudes and musical interventions aimed at children and youngsters with special needs in Slovenia. The topic is elaborated within the larger context of the impact of music on human health, epitomized by the fields such as music therapy and medical ethnomusicology and practiced within the domains of both "official" Western medicine and "alternative" healing practices. State Musical Review for Children and Youngsters with Special Needs "Let's Sing, Play Musical Instruments and Dance", in existence for more than two decades -since 1991, is an annual gathering of Slovenia's educators and their pupils. The event takes place in a different city each year. A hosting school provides stage for

presentation and opportunity for comparison of the best achievements within the past 12 months. An advisory committee composed of three ethnomusicologists, including me as the only non-Slovene member, is there to critically assess these achievements. My presentation combines outsider and insider perspectives in determining the efficiency and outcomes of applied ethnomusicology in dealing with this specific topic.

**Ardian Ahmedaja, Institut für Volksmusikforschung und
Ethnomusikologie, Universität für Musik und darstellende Kunst Wien**
**LOCAL PRACTICES OF MUSIC WITH THE GUSLE RESPECTIVELY THE
LAHUTË IN MONTENEGRO TODAY**

A lot has been written about music made with the gusle respectively the lahutë in the Balkans, above all since the fieldwork of Milman Parry and Albert Lord involving singers of epic songs in the former Yugoslavia and Albania in the 1930s. Their work captured the imagination of generations of scholars, while on the other hand attempts have been made to use it for nationalist purposes. In the context of the latter, the debates during the second half of the 20th century about the origins of Bosnian, Croatian, Montenegrin, Serbian and/or Albanian songs should be mentioned. They were influenced substantially by the situation of the Cold War and later by the 1990s wars in the former Yugoslavia. The intensive collection work carried out since the second half of the 20th century constitutes a strong basis for research in local and global contexts. In fact, approaching this music as a part of local traditions enables us to gain a better understanding of its significance and the customs related to it in everyday life.

In Montenegro this music is practiced less and less often by performers from the older generations. Additionally, clubs for younger performers exist in some parts of the country. At the local community level, the performers are still highly respected. In public performances, however, the limited time allows almost only performances of songs' fragments.

Questions connected with performers' understandings of the music they make, the place given to it and to the accompanying instrument in their cultural distinctiveness and the steadily changing contexts in which they perform are especially intriguing for research in the multi-ethnic Montenegrin state. They help to approach such an important part of the cultural heritage of the country from different viewpoints and will be discussed in this presentation based on fieldwork experiences.

Ana Perunović Ražnatović, Muzička akademija, Univerzitet Crne Gore
MUZIKA NA CRNOGORSKOM DVORU I NJENI ODJECI
U SAVREMENOM DOBU

Postoje izvjesne sličnosti između promjena u društvenom uređenju Crne Gore u drugoj polovini 19. vijeka i u prvoj deceniji 21. vijeka, kao i uticaja tih promjena na kulturna dešavanja i odnos prema kulturnoj baštini. Nakon oslobođilačkih

ratova i Berlinskog kongresa 1878. godine, kad je Crna Gora dobila međunarodno priznanje svoje suverenosti, uslijedilo je mirno razdoblje pogodno za promjene koje će usloviti kulturnu emancipaciju zemlje i njenog stanovništva. Vizija i težnja crnogorskog suverena, knjaza Nikole, bile su da kulturni pa time i muzički život Crne Gore podigne na viši nivo, stavljajući ga u ravan sa nastojanjima u zemljama okruženja. Prave se planovi za kulturni prosperitet zemlje, nastaju institucije kulturne djelatnosti, a značajan je i dolazak školovanih čeških muzičara "izvanjaca" koji su svojim djelovanjem oživjeli i organizovali muzički život na dvoru i šire, pokrenuli rad pjevačkih društava i instrumentalnih ansambala, bili zaslužni za osmišljavanje muzičkih programa i manifestacija. Njihovom pedagoškom djelatnošću, članovi knjaževe porodice a zatim i polaznici obrazovnih ustanova dobijaju muzičko obrazovanje. U tim periodima nastaju i umjetnička djela sa dalekosežnim učinkom jer je specifični muzički folklor ovog podneblja svoje mjesto našao u različitim kompozitorskim opusima i time predstavljao Crnu Goru kao zemlju sa sopstvenim muzičkim identitetom.

Obnova nezavisnosti Crne Gore 2006. godine pokrenula je povećani interes za kulturno nasljeđe, pa i kad je muzička umjetnost u pitanju. Ovaj rad istražuje na koji način su muzička zbivanja sa kraja 19. vijeka uticala na savremene tokove, šta je od tadašnjih tendencija i dalje aktuelno, šta je od muzičkih djela koja su tada nastala opstalo i na koji način su tretirana.

**Jasmina Talam, Muzička akademija Univerziteta u Sarajevu
CRNOGORSKA NARODNA MUZIKA U ARHIVU INSTITUTA ZA
MUZIKOLOGIJU MUZIČKE AKADEMIJE U SARAJEVU**

Etnomuzikološki arhiv Instituta za muzikologiju Mužičke akademije posjeduje 5 magnetofonskih traka sa 87 snimaka crnogorske narodne muzike, kao i razgovor o običajima u kojima se zabilježene pjesme izvode. Prve zvučne snimke crnogorske narodne muzike napravio je Cvjetko Rihtman 1952. godine. Zabilježeno je kazivanje i pjevanje kazivača iz Bijelog Polja. Godine 1953., nastali su snimci na kojima je zabilježeno pjevanje dva kazivača iz Bijelog Polja, a 1954. godine i jednog kazivača iz Grahova kod Nikšića. Neposredno nakon 3. kongresa Saveza udruženja folklorista Jugoslavije (SUFJ) koji je održan na Cetinju 1956. godine, Rihtman je snimio pjevanje jednog kazivača u Podgorici. Kongres SUFJ održan u Igalu 1969. godine bio je prigoda za nove Rihtmanove snimke crnogorske muzike u Škaljarima kod Kotora. Iste godine, Ankica Petrović je vršila istraživanja staroslavenskog obrednog pjevanja na istom lokalitetu. Osamdesetih godina prošlog stoljeća, Cvjetko Rihtman i Dunja Rihtman Šotrić ponovo su vršili istraživanja u Škaljarima, a Munib Maglajlić i Ankica Petrović snimili su pjevanje čuvenog narodnog pjevača Hamdije Šahinpašića. Najveći broj snimljenih primjera čine svatovske/svadbarske, duhovne i kolske pjesme, te kukanje, pjevanje uz gusle i pjevanje uz tamburu.

Ovaj rad ima za cilj da predstavi snimke iz etnomuzikološkog arhiva Instituta za muzikologiju, te da ukaže na istraživanja bosanskih etnomuzikologa na području Crne Gore.

**Tvrtko Zebec, Institut za etnologiju i folkloristiku Zagreb
HRVATSKA ISKUSTVA U REGISTRACIJI NEMATERIJALNE
KULTURNE BAŠTINE**

Kao etnokoreolog koji se uz uže znanstveni rad bavi i primjenom, član sam niza prosudbenih tijela na lokalnim i regionalnim smotrama folklora te na taj način u neposrednom kontaktu s predstavnicima kulturnih udruga i lokalnih zajednica. Uz istraživačke interese upravo je ta dimenzija znatno doprinijela u aktivnjem posređovanju između lokalnih zajednica i administracije, lokalne, državne i međunarodne. Posredno djelovanje na kulturne politike na nacionalnoj razini, osobito u okviru rada povjerenstava Ministarstva kulture, kao i četverogodišnje sudjelovanje u radu Međuvladinog vijeća UNESCO-ove Konvencije za očuvanje nematerijalne kulturne baštine i njegovog ekspertnog tijela, omogućilo mi je bliski uvid u provedbu Konvencije na globalnoj i nacionalnoj razini. U izlaganju ću se na konkretnim primjerima osvrnuti na provedbu Konvencije i hrvatska iskustva, s posebnim osvrtom na mogućnost zajedničke nominacije kola Bokeljske mornarice i tradicije o blagdanu sv. Tripuna u Kotoru.

Senad Gačević, Muzička akademija, Univerzitet Crne Gore

Senad Kazić, Muzička akademija, Univerzitet u Sarajevu

MOGUĆNOSTI UPOTREBE CRNOGORSKIH TRADICIONALNIH PJESAMA U MUZIČKOJ EDUKACIJI

Autori propituju i prepostavljaju kako bi interpolacija i upotreba zapisanih pjesama crnogorske tradicije u nastavi prvenstveno solfeđa u muzičkim školama bila izvediva i korisna. Naime, evidentno je muzička tradicija Crne Gore nosi različitu percepciju i potpuno je neopterećena tonalitetnim odnosima zapadnoevropske umjetničke tradicije. U tom smislu jasno je da te muzike ne korespondiraju u domenu muzičkog zapisa. No, postavlja se pitanje da li bi neka vrsta stiliziranog zapisa dovela crnogorsku tradicijsku pjesmu u funkciju edukacije jer bi se na taj način ostvarilo više ciljeva.

Autori su prikupili veći broj zapisa iz svih krajeva Crne Gore kao i različitim idioma. Za potrebe ovog rada jedan broj odabralih primjera će biti analiziran i predstavljen. Predviđa se da bi rezultati istraživanja mogli biti korisni u oblikovanju obuhvatnije zbirke stiliziranih zapisa koji bi bili prilagođeni potrebana nastavnog procesa prvenstveno u muzičkim školama.

Vedrana Marković, Muzička akademija, Univerzitet Crne Gore

**CRNOGORSKA MUZIČKA BAŠTINA KAO BAZA POČETNE NASTAVE
SOLFEDA U CRNOJ GORI**

Posebno važan segment svake početne nastave solfeda čini postavka osnovnih tonskih visina. Od načina na koji učenici stiču predstave o različitim muzičkim pojavama zavisi njihova uspješnost da odgovore zahtjevima koje pred njih stavlja predmet solfedo. Ovladavanje intoniranjem, slušnim prepoznavanjem,

kao i zapisivanjem osnovnih tonskih visina predstavlja složen proces, u kojem važnu ulogu i veliki značaj ima odabir nastavnih sadržaja, odnosno didaktičkih primjera koje će se koristiti u nastavi. Uvažavajući zaključke brojnih pedagoških istraživanja, te uvidom u rad etnomuzikologa koji su svoja istraživanja vezali za Crnu Goru i njenu muzičku baštinu, u svom pedagoškom radu se zalažemo da crnogorska muzička baština bude baza iz koje će se crepeti nastavni sadržaji, te da se kao didaktički primjeri u nastavi solfeđa više koriste narodne pjesme ovog podneblja. Maternji muzički jezik - maternje pjevanje treba da čini osnovu početne nastave solfeđa. U radu će biti predstavljene karakteristike crnogorske narodne pjesme, odnosno karakteristike crnogorskog narodnog pjevanja, te ukazano na koji način ih je moguće koristiti u početnoj nastavi solfeđa, te udžbenik *Muzički koraci 1*, namijenjen učenicima prvog razreda osnovne muzičke škole, čiju osnovu čini crnogorska muzička baština.

Zlata Marjanović, SMŠ "Stevan Mokranjac", Kraljevo

PAŠTROVSKA VILA U DUNAVSKOM ODRAZU: PESMA PRIMORKINJA KONJA JAŠE KAO PRIMER PAŠTROVSKOG DIJALEKTA U OKVIRU STARIJEG POETSKO-MUZIČKOG SLOJA PRIMORACA

Mnoge paštrovske tradicionalne pesme su u životu sećanju srednje i starije generacije, ali ne i u praksi: tek pokatkad se neka može i čuti na njihovim okupljanjima. Jedna od takvih pesama je pesma Primorkinja konja jaše koju retko ko od Paštrovića ne poznaje. Cilj ovog rada jeste da se pesma Primorkinja konja jaše detaljnije iščita kroz poetsko-tekstualne osobenosti i kroz muzičke komponente, kako bi se Paštrovići osvetlili kao 1) stariji sloj primorskog stanovništva i kao 2) nosioci posebnog, paštrovskog dijalekta, zahvaljujući kojima je i pesma Primorkinja konja jaše postala i ostala svojevrsna paštrovska muzička lična karta.

Sara Arianna Serhatlić, Muzička akademija, Univerzitet Crne Gore PODGORIČKE NARODNE PESME KROZ INTERPRETACIJE KSENIJE CICVARIĆ

Narodnu muzičku tradiciju Crne Gore karakteriše podvojenost između seoske i gradске tradicije. Dok se u seoskoj praksi susreću arhaični primjeri muziciranja, specifični za dinarsku zonu, u gradskoj muzičkoj tradiciji se osjeća slojevitost nastala kao rezultat uticaja različitih kultura. Ljubavne pjesme stare Podgorice su se počele razvijati u period vladavine Osmanlija i prenosile usmenom putem. Danas zauzimaju posebno mjesto u narodnoj muzičkoj tradiciji Crne Gore i reprezentuju kulturnu baštinu njenog glavnog grada. Specifičnost ovih pjesama se ogleda u njihovoј prijatnosti i određenoj bliskosti koja se osjeća pri slušanju, možda upravo iz razloga što nose duh stare Podgorice. Punu afirmaciju na širem prostoru, odnosno izvan teritorije Crne Gore, doživjela je kroz interpretacije Ksenije Cicvarić i postale simbol podgoričkog, ali i crnogorskog muzičkog nasljeđa. Andeoskim glasom i nenadmašenom lirikom kojom je dočarala najtanjanija osjećanja, na jedinstveni način je izvodila i promovisala podgoričke pjesme. Ovaj rad ima za cilj da predstavi čuvenu crnogorsku interpretatorku Kseniju Cicvarić i ukaže na njen doprinos u afirmaciji podgoričkih narodnih pjesama.

Jelena Martinović Bogojević, Muzička akademija, Univerzitet Crne Gore
MULTIDISCIPLINARNI PRISTUP U PREZENTACIJI I AFIRMACIJI
CRNOGORSKOG MULTIKULTURALNOG IDENTITETA

Trogodišnji nacionalni naučnoistraživački projekat pod nazivom *Identitetski elementi u crnogorskoj muzici kao osnova za razvoj multikulturalnosti i interkulturalnosti*, realizovan je na Muzičkoj akademiji na Cetinju u periodu od 2012. do kraja 2015. godine. Jedan od postavljenih ciljeva bio je istražiti, implementirati i promovisati crnogorsko muzičko nasljeđe u domenu muzičke pedagogije. Prisustvo muzičkog folklora u programima, udžbenici i metodskim priručnicima u Crnoj Gori je intenzivirano u protekloj deceniji, kada je reforma cijelokupnog obrazovnog sistema za jedan od ciljeva imala i afirmaciju ovih sadržaja među mlađom populacijom kroz predmet Muzička kultura u osnovnoj školi, kao i predmet Muzička umjetnost u gimnaziji, te time doprinijeti i stvaranju senibiliteta prema drugim kulturama u kontekstu multikulturalnog crnogorskog društva. Naša istraživanja su se odnosila i na ispitivanje stečenih znanja, kao i opšteg odnosa kako tinejdžera, tako i studenata Muzičke akademije prema muzičkoj baštini. Iz naučnoistraživačkog segmenta razvilo se niz aplikativnih elenena koji su projektu dali određenu dinamiku, multidisciplinarnost i primjenjivost u različitim segmentima muzičkog obrazovanja. U ovom radu prikazaćemo neke od najvažnijih karakteristika ovog projekta, koji može poslužiti kao primjer dobre prakse, kojom se daje značaj folklornom sadržaju u muzičkom podučavanju, kroz ideju maternjeg muzičkog jezika, ali i kreiranju i afirmaciju novih sadržaja, kojima se ukazuje na višežnačnu ulogu folklornog nasljeđa u različitim oblicima njegovog transfoirmisanja kroz savremeni muzički izraz.

Tatjana Krkeljić, Muzička akademija, Univerzitet Crne Gore
ULOGA RUSKIH EMIGRANATA U RAZVOJU CRNOGORSKE MUZIČKE
PEDAGOGIJE I MUZIČKE SCENE IZMEĐU DVA SVJETSKA RATA

Ruska emigracija izvršila je pozitivan uticaj na različite oblasti života u Crnoj Gori, u periodu između dva svjetska rata. Veliki potencijal ruske emigracije osjetio se na poljima umjetnosti, kulture, nauke, medicine, industrije, saobraćaja itd. U migraciji četrdesetpet hiljada ruskih izbeglica koje su u Kraljevinu SHS prispjele poslije pet evakuacija sa juga Rusije u periodu od 1919. do 1921.god., među stručnjacima različitih vokacija našli su se i brojni izuzetno muzički obrazovani emigranti, kao i profesionalni muzičari. Jedan dio njih nastanjuje se u Crnoj Gori. Prihvatajući u početku privremene poslove, često nedostojne njihovog renomea, uspjeli su da se konsoliduju i postepeno uključe u tokove kulturnog života Crne Gore. Poput sunarodnika iz drugih umjetničkih oblasti, vremenom su uglavnom ispoljili svoje stvaralačke mogućnosti i uspjeli se afirmisati. Na polju muzičke umjetnosti u Crnoj Gori, a zahvaljujući ruskoj emigraciji, snažnije se razvija crkvena muzika, horska muzika, izvođačka praksa kao i muzička pedagogija. Crnogorska muzička scena generiše se kroz vrijeme uz značajan uticaj ruskih muzičara i muzičkih pedagoga. Rad se bavi istraživanjem uticaja "bijele emigracije" u razvoju crnogorske muzičke pedagogije i muzičke scene između dva svjetska rata. Poseban akcenat se stavlja na muzičku pedagogiju, a u tom svijetu na lik i djelo prof. Margarite Lisenko, koja svoj profesionalni život posvećuje osnivanju i razvoju muzičke pedagogije u Herceg Novom.

UČESNICI / PARTICIPANTS

Ardian Ahmedaja was born in Tiranë, Albania, where he studied composition. In 1991 he got a scholarship to study in Vienna, Austria, where he followed the studies of composition, theory of music, European ethnology and musicology. After finishing his PhD in 1999 he started to work at the Department for Folk Music Research and Ethnomusicology of the University of Music and Performing Arts, Vienna, where he is senior researcher, in charge of the Research Centre for European Multipart Music (<http://mdw.ac.at/ive/emm/>). Ardian Ahmedaja is Chair of the ICTM Study Group on Multipart Music, ICTM liaison officer for Albania and ESEM Board member.

His research areas up to now have been local practices in Albanian and neighbouring countries, *maqam*, music and minorities, religious and secular musical practice, transcription and analysis, multipart music. He has conducted Fieldwork in several Balkan and Mediterranean countries, in the European Alpine region and in the USA.

Tatjana Krkeljić je rođena 10.12.1973. god. u Beogradu, Srbija. Poslije završene Gimnazije "Slobodan Škerović" i ŠOMO "Vasa Pavić", 1991. godine upisuje Muzičku akademiju u Podgorici instrumentalni odsjek-smjer flauta. Ostvarila je zapažene nastupe na brojnim festivalima u Beogradu, Novom Sadu, Kragujevcu, Baru, Kotoru, Komu (Italija), St. Peterburgu (Ruska federacija)... Dobitnik je nagrade "19 decembar" 1993. godine kao najuspješniji student na Akademiji. Diplomirala je 1994. godine sa u klasi prof. Miodraga Azanja sa prosjekom 9,64.

Poslijediplomske studije upisuje na Muzičkoj akademiji na Cetinju 1998. godine gdje i magistrira 2002. godine. Kao stipendista "Open society foundation" završava jednogodišnju specijalizaciju 2003. godine na "Doppler Music Institute" u Budimpešti (Madjarska) u klasi prof. János Balinta a zatim se kao stipendista italijanske Vlade usavršava u Komu (Italija) na Konzervatoriju "Giuseppe Verdi" u klasi prof. Vincenzo Galla. Od 1993. godine radi kao profesor flaute u ŠOMO "Vasa Pavić" sve do 1999. godine kada prelazi na Muzičku akademiju na Cetinju, gdje je i sada angažovana kao predavač za predmete Istorijski razvoj duvačkih instrumenata, Metodika nastave duvačkih instrumenata i Metodologija naučnog rada.

Senad Gačević je redovni profesor Univerziteta Crne Gore - Muzička akademija Cetinje. Završio je studije kompozicije i opšte muzičke pedagogije na Muzičkoj akademiji Univerziteta Crne Gore kao i poslijediplomske studije iz oblasti kompozicije na Konzervatorijumu "Petar Ilić Čajkovski" u Moskvi. Autor je umjetničke i primijenjene muzike. Djela su mu izvođena u Crnoj Gori, Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Makedoniji, Kosovu, Italiji, Rusiji, Srbiji, Sloveniji, Ukrajini, SAD, Španiji, Albaniji, Francuskoj od strane izvođača iz Crne Gore, Poljske, Srbije, Makedonije, Hrvatske, Rusije, Francuske, Jermenije, Albanije, Italije, Slovenije. Obavljao je poslove organizatora, urednika, saradnika, rukovodioca, i dr. Između više nagrada dobitnik je godišnje nagrade časopisa "Komuna" za doprinos zaštiti kulturne baštine Crne Gore.

Lasanthi Manaranjanie Kalinga Dona was lecturer at the University of Colombo and certified artist in Indian classical music at the Sri Lanka Broadcasting Corporation (SLBC), while she currently contributes to the teaching in ethnomusicology at the University of Ljubljana. She earned her B.A degree in Fine Arts from the University of Kelaniya, Sri Lanka, M.Mus degree in North Indian classical music (violin) from the Banaras Hindu University, India, and Ph.D. in musicology from the University of Ljubljana, Slovenia. As a performer (singer, violinist) and scholar, she gave presentations in Asia, Europe, and North America. She represents Sri Lanka in the International Council for Traditional Music (ICTM) and serves in the Advisory Board of the State Musical Review of Children with Special Needs in Slovenia. In addition to several articles in international scholarly journals, she wrote the book *Music and Healing Rituals of Sri Lanka: Their Relevance for Community Music Therapy and Medical Ethnomusicology*.

Senad Kazić je vanredni profesor na Muzičkoj akademiji u Sarajevu za predmete Solfeggio i Metodika solfeggia. Mentor je na II. i III. ciklusu studija. Do sada je objavio jednu knjigu i jednu monografiju. Autor je četiri udžbenika, pet informativnih publikacija o Muzičkoj akademiji, te preko dvadeset radova objavljenih u naučnim i stručnim časopisima. Učestvovao je na brojnim simpozijima i forumima, te održao veći broj seminara, radionica i drugih predavanja. Dobjitnik je priznanja za najboljeg profesora Muzičke akademije Univerziteta u Sarajevu (2015).

Koraljka Kuzman Šlogar je diplomirala povijest, etnologiju i muzeologiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, a potom magistrirala te doktorirala na području humanistike, polje etnologija i kulturna antropologija. Od 2001. godine zaposlena je u Institutu za etnologiju i folkloristiku kao voditeljica Odjela dokumentacije u kojem vodi projekt razvoja digitalnog repozitorija te razne druge projekte vezane uz digitalizaciju građe, objavljivanje arhivskog materijala, izradu virtualnih i muzejskih izložbi, snimanje dokumentarnih etnografskih filmova i dr. Istodobno

je suradnica na više domaćih i europskih znanstvenih projekata iz područja kulturne antropologije i digitalne humanistike te autorica niza znanstvenih i stručnih radova koje predstavlja na domaćim i međunarodnim skupovima. Članica je Vijeća nacionalnih koordinatora u europskom konzorciju za umjetnost i humanistiku DARIAH-ERIC, kao nacionalna koordinatorica i predstavnica za Hrvatsku pa joj je trenutno u fokusu interesa područje digitalne humanistike i razvoj e-infrastrukture za umjetnost i humanističke znanosti.

Zlata Marjanović, profesor na Odeskou za tradicionalnu muziku SMŠ "Stevan Mo-kranjac" u Kraljevu. Osnovne studije i magistraturu iz oblasti Etnomuzikologije završila je na FMU u Beogradu. Doktorsku disertaciju iz iste oblasti je odbranila 2013. godine na FMU u Beogradu. Još od studija istražuje probleme vokalne, vo-kalno-instrumentalne i instrumentalne tradicije u Crnoj Gori i Srbiji. Učestvovala je na brojnim skupovima (Crna Gora, Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Slovenija, Mađarska, Austrija) i u dva projekta ("Muzička i igračka tradicija multietničke i multikulturalne Srbije" Ministarstva prosvete i nauke Srbije i "Common Roots and Cultural Cooperation", u organizaciji Evropske Unije i realizaciji Muzičke akademije Univerziteta Crne Gore i Culture-Media-Art Association, Albanija). Objavila je četordesetak naučnih i stručnih radova iz oblasti etnomuzikologije u časopisima, zbornicima radova i monografijama u Srbiji, Crnoj Gori, Bosni i Hercegovini, Litvaniji, Mađarskoj i Austriji. Autor je četiri knjige i koautor jedne. Član je Srpskog etnomuzikološkog društva i Međunarodnog saveta za tradicio-nalnu muziku (ICTM), u okviru kojeg deluje kao kontakt-osoba (Liaison Officer) za Crnu Goru.

Vedrana Marković je diplomirala opštu muzičku pedagogiju na Muzičkoj aka-demiji na Cetinju 1997. godine, a magistrirala 2003. godine na istoj Akademiji, na smjeru Solfeđo sa metodikom nastave solfeđa. Doktorirala je 2015.godine na Fakultetu muzičke umetnosti u Beogradu, odbranivši doktorsku disertaciju pod nazivom *Razvoj modela početne nastave solfeđa u radu sa slepom i slabovidom decom*. Zaposlena je na Muzičkoj akademiji na Cetinju, gdje je od 2009. u zvanju docenta. Aktivno učestvuje na naučnim skupovima u Crnoj Gori i inostranstvu. Objavila je monografiju *Početna nastava solfeđa u radu sa slijepom i slabovidom djecom*, praktikum za nastavu solfeđa, udžbenik za predmet Muzička umjetnost za gimnaziju, udžbenik za početnu nastavu solfeđa, i preko dvadesetpet struč-nih radova. Član je komisija za izradu programa za predmet Muzička kultura u osnovnoj školi, kao i za predmet Solfeđo u osnovnoj muzičkoj školi. Angažovana je u Zavodu za udžbenike i nastavna sredstva Podgorica kao stručni konsultant i urednik za udžbenike za predmet Muzička kultura u osnovnoj školi. Područje posebnog interesovanja predstavlja muzičko obrazovanje djece sa oštećenjem vida, kao i primjena primjera iz muzičke baštine u muzičkoj nastavi, a posebno u nastavi solfeđa.

Jelena Martinović Bogojević je vanredni profesor na Muzičkoj akademiji Univerziteta Crne Gore. Na ovoj instituciji je diplomirala studije klavira u klasi prof. Vladimira Bočkarjova. Magistrirala je iz područja metodike nastave klavira, pod mentorstvom prof. dr Dragoljuba Šobajića. Usavršavala se kod brojnih klavirskega pedagoga u zemlji i inostranstvu. Trenutno je doktorand na Mužičkoj akademiji Univerziteta u Ljubljani iz oblasti Mužička pedagogija.

Napisala je veliki broj naučnih radova, kao i dvije knjige: Klavirske metode za početnike- iskustvo Francuske i Rusije (ZUNS, 2009) i Bartokov Mikrokosmos kao klavirski metod (Mužički centar Crne Gore, 2010). Bila je autorka i koautorka radio i televizijskih emisija posvećenih mužičkoj umjetnosti. Autorka je četiri udžbenika za mužičku kulturu, priručnika za nastavnike i CD materijala (u koautorstvu). Piše poeziju za djecu i autorka je multimedijalne zbirke pjesama Doći će iz šume čak (ZUNS, 2015). Priredila je zbirku klavirskih kompozicija crnogorskih kompozitora mlađe generacije pod nazivom Klavirint (2015).

Bila je rukovodilac trogodišnjeg naučno istraživačkog nacionalnog projekta, pod nazivom *Identiteti elementi u crnogorskoj mužičkoj umjetnosti kao osnova za razvoj multikulturalnosti i interkulturalnosti*, realizovanog na Mužičkoj akademiji. Nacionalna je koordinatorka za Crnu Goru u Evropskoj asocijaciji mužičkih pedagoga (EAS).

Dušan Medin je diplomirao na Odeljenju za arheologiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, završio master studije na UNESCO Chair in Cultural Policy and Management Univerziteta umetnosti u Beogradu i Univerzitetu Lumière Lyon 2, trenutno pohađa master studije arheologije. Autor je naučnih i stručnih radova iz arheologije, kulturne baštine i kulturne istoriografije Paštrovića i Budve. U profesionalnom iskustvu ima rad na priređivanju i uređivanju naučnih, stručnih i popularnih publikacija i dokumentarnih izložbi, učeće na više konferencija, okruglih stolova, arheoloških istraživanja, ljetnih škola i radionica u zemlji i inostranstvu, te autorski rad, organizaciju, menadžment i promociju niza projekta o materijalnoj i nematerijalnoj kulturnoj baštini Crnogorskog primorja.

Poslovni je sekretar JU Muzeji i galerije Budve, a donedavno je u Službi predsjednika Opštine Budva obavljao poslove u domenu kulture i medija. Aktivan je i u civilnom sektoru – bio je sekretar i član upravnog odbora Udruženja Paštrovića i prijatelja Paštrovića u Beogradu "Drobni pjesak", a sada je u Sekciji za kulturu. Angažovan je i u organizaciji "Paštrovski almanah" (Budva) kao stručni saradnik i član redakcije za kulturu i kulturnu baštinu istorijske periodične publikacije, kao i u petrovačkom Društvu za kulturni razvoj „Bauo“ gdje je projekt menadžer. Predsjednik je područne jedinice Petrovac na Moru budvanskog Udruženja borača NOR-a i antifašista. Član je Društva arheologa Crne Gore, Srpskog arheološkog društva, Društva konzervatora Srbije, South East Europe Heritage Network-a i Fondacije Forum slovenskih kultura.

Ana Perunović Ražnatović je završila Muzičku akademiju u Podgorici. Kao stipendista Republičkog zavoda za međunarodnu naučnu, prosvjetno-kulturnu i tehničku saradnju na Državnoj muzičkoj akademiji u Sofiji (Bugarska) završava specijalističke studije iz Harmonije u klasi prof. Mihaila Pekova, a potom i magistrske studije iz Muzičkih oblika pod mentorstvom prof. dr. Ivana Čavlovića. Na Mužičkoj akademiji na Cetinju radi kao stručni saradnik za predmete Harmonija sa harmonskom analizom i Mužički oblici, na osnovnim i specijalističkim studijama. Bila je višegodišnji saradnik eminentnim stručnjacima iz ovih oblasti, kao što su: prof. Manja Radulović Vulić, prof. mr Slobodan Raicki, prof. mr Miroslav Štatković, prof. dr Anica Sabo.

Pored pedagoškog rada, pisanja naučnih radova i učešća na simpozijumima u Crnoj Gori i okruženju, Ana Perunović Ražnatović je autorka opsežne monografije "Pozni gudački kvarteti Ludviga van Betovena". Angažovana je i u različitim djelatnostima vezanim za mužičku umjetnost, kao: član Odbora za Mužičku umjetnost Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, stručni konsultant i urednik Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva, konsultant i predavač na seminarima Zavoda za školstvo, učesnik projekta Ministarstva kulture i Zetskog doma "Orfej", kao i projekta Mužičkog centra i Crnogorskog narodnog pozorišta «Balkanska carica», a kao član najeminentnijih crnogorskih horova, nastupala je na koncertima i festivalima u Crnoj Gori ("Barski ljetopis" i "KotorArt"), Srbiji, Slovačkoj, Španiji i Njemačkoj.

Svanibor Pettan je profesor i predstojnik katedre za etnomuzikologiju na Univerzitetu u Ljubljani u Sloveniji. Diplomirao je u Zagrebu, magistrirao u Ljubljani i doktorirao u Baltimoru, SAD. Terenska istraživanja je osim na područjima nekadašnje Jugoslavije provodio u Australiji, Egiptu, Norveškoj, Šri Lanki, Tanzaniji, Turskoj i Sjedinjenim Američkim Državama. U knjigama i člancima bavi se odnosima muzike, politike i rata, multikulturalizmom, muzikom manjina, etnomuzikologijom centralne i jugoistočne Evrope, te teorijom i praksom aplikativne etnomuzikologije. Među njegovim novijim publikacijama ističe se *Oxford Handbook of Applied Ethnomusicology* (su-ur, 2015). Predavao je u svojstvu gostujućeg profesora na univerzitetima u Norveškoj (Oslo), SAD (Washington, Illinois) i Tajvanu (Tainan) a bio je gostujući znanstvenik u Australiji (Griffith, Irskoj (Limerick) i SAD (Wesleyan, Chicago, Brown). Održao je preko 80 pozvanih predavanja na univerzitetima na svim kontinentima. Generalni je sekretar Međunarodnog savjeta za tradicijsku muziku (ICTM), vodećeg međunarodnog udruženja etnomuzikologa sa sjedištem u Ljubljani. Dobitnik je zlatne plakete Univerziteta u Ljubljani.

Selena Rakočević je vanredni profesor na Katedri za etnomuzikologiju na predmetu Etnokoreologija. Do sada je objavila veći broj stručnih radova, četiri CD i DVD izdanja, i šest knjiga: *Vokalna tradicija banatskih Srba okoline Pančeva* (1999), *Vokalna tradicija Srba u Donjem Banatu* (2002), *Igre plesnih struktura*

(2011), Tradicionalni plesovi Srba u Banatu (2012), Festival kao strategija dijalog-a. Deset godina ETHNO.COMa (2014) i Dance, Field Research and Intercultural perspectives. Eastern Customs in the village of Svinja (eds. Liz Mellish and Selena Rakočević) (2015). Oblasti pedagoških i naučno-istraživačkih interesovanja Selene Rakočević su usmerene na muzičku i plesnu tradiciju Banata u svetu multikulturalnog i multietničkog konteksta i istorija etnokoreologije kao samosvojne naučne discipline. Član je Borda Studijske grupe za muziku i ples jugoistočne Evrope Međunarodnog saveta za tradicionalnu muziku i upravnog odbora Centra za istraživanje i očuvanje tradicionalnih igara Srbije (CIOTIS).

Sara Arianna Serhatlić je završila Srednju muzičku školu "Vasa Pavić" u Podgorici, a studij Opšte muzičke pedagogije na Muzičkoj akademiji sa prosječnom ocjenom 9,96, te specijalističke studije, smjer Horsko dirigovanje sa ocjenom 10. U dosadašnjem toku školovanja i studiranja dobitnica je brojnih nagrada i priznanja od kojih se izdvajaju Luča u osnovnoj školi, nagrada Đak generacije u srednjoj školi, nagrada Univerziteta Crne Gore, nagrada "13. novembar" Prijestonice Cetinje za izuzetan uspjeh postignut tokom studija, stipendija Atlas fondacije i stipendija Ministarstva prosvjete. Završila je program stručnog osposobljavanja na Muzičkoj akademiji na Cetinju u oktobru 2016. godine, gdje je radila kao demonstrator na osnovnim studijama za predmet Horsko dirigovanje sa sviranjem horskih partitura. Profesionalno se usavršavala u Kopenhadenu i Beču. Bila je predstavnik Studentskog parlamenta UCG na 32. Evropskoj studentskoj konvenciji u Bratislavi, na temu "Education and skills for the future of Europe", na 72. Skupštini Evropske studentske unije na Malti na temu "Students' advocacy in a digital era", na konferencijama "Francuski jezik u međunarodnim odnosima", "Jačanje integrieta i borba protiv korupcije u visokom obrazovanju", "Da samo znanje donosi zvanje" u Podgorici, kao i na konferenciji Kancelarije Savjeta Evrope u Crnoj Gori "Akademski integritet: dostignuća i buduće perspektive Crne Gore". Trenutno je student prve godine magistarskih studija na Muzičkoj akademiji, Odsjek za dirigovanje. Član je nacionalnog HERE tima (High education research experiences) u okviru Erasmus+ programa.

Jasmina Talam je profesorica etnomuzikologije i šefica Instituta za muzikologiju Muzičke akademije Univerziteta u Sarajevu. Završila je studij etnomuzikologije, magistrirala i doktorirala na Muzičkoj akademiji Univerziteta u Sarajevu. Objavila je niz naučnih i stručnih radova u časopisima i zbornicima radova, te knjigu *Folk Musical Instruments in Bosnia and Herzegovina* (Cambridge Scholars Publishing, 2013). Autorica je enciklopedijskih tekstova *Grove Music Online*, *Encyclopedia of Popular Music of the World* i *SAGE Encyclopedia of Ethnomusicology*. Održala je niz pozivnih predavanja (za studente Institute of Sacred Music Yale University, University of Boston) i gostujuća predavanja na univerzitetima u Sloveniji (Ljubljana),

Hrvatskoj (Zagreb), Srbiji (Novi Sad), Turska (Istanbul), Rusija (Astrakhan) i Crna Gora (Cetinje). Članica je uredničkih kolegija časopisa *Muzika*, *Journal of Literature and Art Studies* (David Publishing Company, New York, USA) i *Accelerando: Belgrade Journal of Music and Dance*. Aktivna je članica Muzikološkog društva FBiH i predsjednica ICTM Nacionalnog komiteta za Bosnu i Hercegovinu. Dobitnica je priznanja za najbolju profesoricu Muzičke akademije Univerziteta u Sarajevu (2015).

Tvrtko Zebec je diplomirao etnologiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Magistrirao na Odsjeku za kulturnu antropologiju Filozofskog fakulteta Univerze u Ljubljani, doktorirao na Odsjeku za etnologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Od 1990. godine radi u Institutu za etnologiju i folkloristiku u Zagrebu. Obavljao je funkcije predsjednika je Znanstvenoga vijeća Instituta (2005.-2011.) i ravnatelja (2011.-2015.). Dobitnik je i posebnog priznanja Hrvatskog etnološkog društva za doprinos ugledu struke u zemlji i inozemstvu vezano uz organizaciju svjetskog kongresa etnologa i folklorista u Zagrebu (SIEF, 2015.). Muzikološko društvo Federacije Bosne i Hercegovine dodijelilo mu je status zaslужног člana (2015.). Član uredništva Biblioteke Nova etnografija, član Publication committee i urednik bibliografije Dance Research - published and publicly presented by members of the International Council for Traditional Music (ICTM) Study Group on Ethnochoreology, član Međunarodnog uredničkog savjeta časopisa Češký lid (2007.-2015.). Predstavnik je RH u Međuvladinom komitetu UNESCO-ove Konvencije za očuvanje nematerijalne kulturne baštine (2008.-2012.) i predsjednik Povjerenstva za nematerijalnu kulturnu baštinu Ministarstva kulture (od 2011). Istražuje ples, kontekst i metodologiju istraživanja izvedbi, plesna zbivanja u prošlosti i suvremenosti, povijest i razvoj etnokoreologije, antropologije strukturiranog pokreta, plesne etnologije i etnografije, digitalnu humanistiku te nematerijalnu kulturnu baštinu u okviru provedbe UNESCO-ove Konvencije (2003).